

Н. Р. Карпець

Комсомольськ, Комсомольська міська рада

Н. А. Дзина

Комсомольський політехнічний технікум

Л. Б. Дмитренко

ГО «Центр «РОДІС»

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ ВЛАДИ І ГРОМАДИ – ДО СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО ГЕНДЕРНО-СПРАВЕДЛИВОГО ПРОСТОРУ

П'ятого червня поточного року у малій залі Комсомольської міської ради відбулася презентація новітнього проекту «Гендерний аудит міського простору», реалізація якого проходить за підтримки Представництва Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні. Зацікавленість у його впровадженні, з наданням практичної допомоги, виявляють представники вищого керівництва міста, на чолі з міським головою С. А. Супруном – очільником Полтавського регіонального відділення Асоціації міст України, депутати Комсомольської міської ради та члени її виконавчого комітету, керівники управлінь та відділів виконкому, ЖЕПів, представники Громадської ради при Комсомольській міській раді, громадських та релігійних організацій, правоохоронних органів, приватних підприємств, учнівської та студентської молоді міста.

Метою проекту стали: впровадження методики гендерного аудиту міського простору в діяльність органів місцевого самоврядування для формування гендерно справедливого життя у місті; розробка рекомендацій та пропозицій, заходів щодо підвищення якості муніципальних послуг із врахуванням гендерних потреб мешканців; підвищення рівня залучення громадян до процесу формування змісту цих послуг задля максимального врахування їхньої гендерної складової.

Тема громадської безпеки залишається актуальною для мешканців нашого міста, про що свідчать результати соціологічного дослідження ГО «Центр муніципальних послуг». Як і 2 роки тому, вони не відчують себе абсолютно захищеними. Так, небезпечно почуваються майже 45%; цілковиту безпеку відчують лише 13% (проти 4% у 2010 році). У порівнянні з 2010 роком, збільшилася частка тих, хто виявив готовність допомагати правоохоронним органам, аби захистити своє життя та життя інших мешканців міста (з 32,5% до 36%).

Перший гендерний аудит у нашому місті проведено на території одного з найулюбленіших місць відпочинку – дитячого містечка за адресою: вул. Леніна, 21. Самі відвідувачі називають його «територією позитиву, радості і щастя». Членами робочої групи зібрано статистичні дані, на підставі яких зроблено певні висновки. Так, ділянка, на якій розміщено дитяче містечко, попадає в зону розміщення об'єктів громадського, ділового та комерційного призначення другого рівня. На ній

розташовано об'єкти благоустрою (елементи сполучення поверхні майданчиків з газоном, озеленення (чагарники, дерева, квітник), ігрове та освітлювальне обладнання, лави, урни, освітлювальне обладнання, капітальні споруди, зелені насадження, альтанка); атракціони, інженерні мережі (зовнішні та підземні); тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності; скульптури і пішохідні доріжки. Об'єкт розташовано у мікрорайоні №5 багатоквартирної житлової забудови. Територію дитячого містечка оточують об'єкти комерційного призначення та житлові багатоквартирні будинки.

Робоча група дійшла висновків:

1. Дану територію в цілому складно розділити на зони відпочинку окремих гендерних груп. На ній важко виокремити наявні об'єкти, що можуть задовольняти потреби виключно чоловіків і, відповідно, жінок.

2. Існує потреба суттєвого доопрацювання стосовно обладнання її засобами безперешкодного доступу мобільних груп населення, а саме: обладнання пологих спусків на тротуари, відповідне маркування шляхів руху інвалідів з вадами зору, спеціальні покажчики руху інвалідів територіями загального користування.

3. На території існують невеличкі місця, де можна переховуватися. Територія достатньо освітлена, але при більш детальному вивченні цього питання необхідно виконати деякі коригування системи освітлення.

4. На даній території необхідно обладнати окремо розташовану громадську вбиральню.

Саме тому впровадження освітлення на території дитячого містечка, яке відбулося напередодні двох державних свят – Дня Конституції та Дня молоді, стало не лише традиційним подарунком міської влади, але й дієвим механізмом вирішення однієї з серйозних проблем – відчуття громадської небезпеки у темну пору доби, восени та взимку; коли діти та жінки перетинають територію цього містечка. З метою її вирішення було запроваджено патрулювання вказаної території членами громадського формування ГО ГФ з ОГП «Міська міліція». Дане питання частково вирішувалося за допомогою приватного підприємця, яке полягало в освітленні пішохідних доріжок потужним прожектором, розміщеним на прилеглій території його підприємства.

Членами робочої групи на офіційному веб-сайті Комсомольської міської ради було розміщено скорочену анкету із запропонованими 4-ма варіантами відповідей на наступне запитання: що, на погляд відвідувачів дитячого містечка, треба додатково запровадити для підвищення стану громадської безпеки та рівня благоустрою даної території? Опитування виявило необхідність термінового впровадження належного освітлення. Наприкінці червня 2013р. опитування було відкориговано: замість вилученого питання про потребу у впровадженні освітлення (адже воно було запроваджено достроково), були включені питання щодо необхідності збільшення кількості лав та урн, Приємно зазначити, що введення в експлуатацію освітлення на цій території співпало у часі з 10- річчям від початку робіт з благоустрою дитячого

містечка. На проект освітлення цієї території з міського бюджету виділено 200 тис. грн. Встановлено оцинковані декоративні колони, до яких прикріплені світильники – кулі з веселими кольоровими малюнками й буквами. Проектував оздоблення, яке прийшлося до смаку малечі, місцевий дизайнер Г. В. Савченко. Він виконав оригінальне оздоблення на підставі тих характеристик, що забезпечують максимальне енергозбереження, а виготовленням світильників марки Korvet займалася польська фірма Electrum.

Варто зазначити, що за 10 останніх років на благоустрій території дитячого містечка з міського бюджету розвитку виділено 555612 грн.; на освітлення – 215329 грн. За 10 років на цій території висаджено 149 дерев та 260 кущів, облаштовано 4м² квітника, щороку на утримання зелених насаджень та МАФ з міського бюджету виділяється 4500 грн., тобто за 10 років ця сума становить 45000 грн. Нещодавно на даній території встановлено ігровий майданчик для дітей вартістю 260700 грн.

Міський голова С.А.Супрун зазначив, що на виконання соціальних ініціатив Президента України, міська влада і надалі планує впорядковувати ігрові зони та зони відпочинку для дітей.

Задля того, аби територія дитячого містечка стала безпечнішою, зручнішою та комфортнішою для усіх відвідувачів, з урахуванням статі та віку його відвідувачів, їхніх потреб та інтересів, наприкінці липня 2013 р. і було проведено гендерний аудит силами волонтерів ГО «Центр «РОДІС», гімназії ім. В.Нижниченка, Комсомольського політехнічного технікуму, із залученням фахівців виконавчих органів міської ради. Волонтери підрахували загальну кількість кущів та дерев, урн та лавочок, нанесли на мапу містечка місця розташування малих архітектурних форм та атракціонів, світильників. Ними проведено дослідження небезпечних місць на даній території, проведено опитування громадян, які перетинали дану територію протягом двох годин. Анкета налічувала 35 питань щодо оцінки респондентами існуючого стану благоустрою території та рівня громадської безпеки.

Аналіз відповідей став підтвердженням того, що: територію дитячого містечка містяни вважають зручною, затишною для відпочинку та дозвілля; задоволення викликають чистота та порядок на ній; патрулювання достатнє; подобаються акції з благоустрою та інформаційно – просвітницькі, спортивні і культурно- розважальні свята за участю депутатів міської ради, вихованців дитячої художньої школи та дитячих садочків, центру дитячої та юнацької творчості, громадських і молодіжних організацій.

Серед зауважень – наявність на даній території травмонебезпечної малої архітектурної форми «Бобри», відсутність громадської вбиральні та сонцезахисних тентів; втрата естетичної привабливості башти на території дитячого містечка.

Респондентами також було запропоновано: влаштувати велосипедні доріжки, встановити додаткові лавочки та урни, встановити огорожу території, облаштувати справжній фонтан та фонтанчик для питної води; проводити більше конкурсів та

акцій; запровадити Wi-Fi на даній території; запровадити роботу вихователя для дітей на постійній основі.

Приємно відзначити те, що враження волонтерів про дитяче містечко після проведення гендерного аудиту не змінилося. Вони висловили переконання в тому, що тільки спільними зусиллями влади і громадян можна реалізовувати запропоноване. Саме така прогресивна технологія може сприяти консолідації ефективної громадської політики та сталого економічного розвитку територіальної громади, що враховує гендерну компоненту.

Висновки: 1. Існуюча муніципальна політика щодо благоустрою локального міського простору – території дитячого містечка за адресою : вул. Леніна, 21 орієнтована на середньостатистичного мешканця. Тобто вона є гендерно – нейтральною, і не враховує особливі потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток. 2. Загалом відзначається недостатній рівень таких важливих складових благоустрою, як комфортність, зручність, краса, індивідуальність,- які не дозволяють усім мешканцям у повній мірі реалізувати не лише соціально – функціональні, але й естетичні потреби. 3. Благоустрій (дизайн) території дитячого містечка, яке повинно бути гендерно справедливим життєвим простором, не надає у повній мірі реалізувати потенціал кожного його відвідувача. 4. Гендерний аналіз поточних програм показав, що гендерно орієнтованих асигнувань станом на 01.09.2013 р. у сфері міського благоустрою немає. Вони не спрямовані на досягнення рівних можливостей у сфері муніципальних послуг; не розглядають вплив основних витрат за видами муніципальних послуг окремо на жінок і чоловіків. 5. Потребує вдосконалення схема дислокації засобів регулювання дорожнього руху та розміщення зупинок громадського транспорту.